

Andrzej Jochelson

Glosa do powyższego postanowienia SW we Wrocławiu z dn. 10.X.1974 r.

Palestra 19/2(206), 86

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przestępstwa nie były pociągane do odpowiedzialności karnej. Ten akt łaski nie idzie jednak tak daleko, by zwalniać sprawców przestępstwa od kosztów postępowania oraz by za nich ponosić koszty, ja-

kie mieli oni ponieść w związku z obroną. W tym więc układzie stosunek obrońcy do należności za obronę jest stosunkiem między obrońcą a oskarżonym, a nie między obrońcą a Skarbem Państwa.

Głosa

do powyższego postanowienia SW we Wrocławiu
z dn. 10.X.1974 r.

Postanowienie narusza schemat regulujący uzyskiwanie wynagrodzenia zespołów adwokackich za obronę z urzędu, zawarty w art. 550 § 1 i 549 § 1 pkt 2 k.p.k. Zasadę odpłatności obrony z urzędu wprowadził § 26 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 1967 r. (Dz. U. Nr 48, poz. 241). Poza wyjątkiem przewidzianym w tym przepisie należy się zespołowi adwokackiemu opłata za czynności adwokata wyznaczonego z urzędu do obrony. Kodeks postępowania karnego ustanowił w związku z tym schemat następujący:

Jeżeli zapadł wyrok skazujący osobę bronioną z urzędu, to z mocy art. 550 § 1 sąd zasądza opłatę na rzecz zespołu adwokackiego od skazanego, natomiast jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono, to opłatę na rzecz zespołu adwokackiego uiszcza Skarb Państwa na zasadzie art. 549 § 1 pkt 2 k.p.k. Tertium non datur. Żadnego rozróżnienia pomiędzy postaciami umorzeń postępowania k.p.k. nie wprowadził. Obojętne jest zatem, z jakiej przyczyny następuje umorzenie postępowania oraz czy w chwili wnoszenia aktu oskarżenia był on zasadny, czy też nie, gdyż sąd obowiązany jest — w razie umorzenia — uiścić opłatę za obronę z urzędu zespołowi adwokackiemu.

W praktyce zdarzały się wypadki, że osoba broniona z urzędu okazywała się osobą niepoczytalną i postępowanie z tego powodu umarzano. Bez względu na to, czy choroba tej osoby istniała już w czasie wnoszenia aktu oskarżenia, czy też powstała ona dopiero w toku postępowania, sąd gdy umarzał postępowanie, uiszczał opłatę za obronę z urzędu zespołowi adwokackiemu. Wprawdzie w praktyce nie miałem wypadku umorzenia postępowania z powodu śmierci oskarżonego bronionego z urzędu, sędzę jednak, że i w tym wypadku, nawet przy największej zasadności aktu oskarżenia, jeżeli tylko następuje umorzenie z powodu śmierci, kasa sądu powinna — zgodnie z art. 549 § 1 punkt 2 — zapłacić za obronę z urzędu zmarłego i niewątpliwie winnego oskarżonego należną opłatę na rzecz zespołu adwokackiego. Jeśli się to weźmie pod uwagę, to nie ma żadnych uzasadnionych przyczyn, aby robić dla wypadku umorzenia postępowania z mocy amnestii wyjątek.

W świetle więc powyższego uważam głosowane przeze mnie postanowienie Sądu Wojewódzkiego za nietrafne i naruszające art. 549 § 1 pkt 2 k.p.k.

Opracował adw. Andrzej Jochelson